

แบบสำรวจข้อมูลประวัติหมู่บ้าน

โดยองค์การบริหารส่วนตำบลคูเมือง อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี

บ้านท่าหลวง หมู่ที่ 6

ตำบลคูเมือง อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี

1. มูลเหตุการตั้งชื่อหมู่บ้าน

จากคำบอกเล่าต่อกันมาของผู้เฒ่าผู้แก่ จากรุ่นสู่รุ่นมาจนถึงทุกวันนี้ คุณตาสี ก้อนคำบา อายุ 78 ปี คุณตา ลุน มุสวะ อายุ 81 ปี คุณยาย มนต์ สนธิกาอายุ 87 ปี คุณยาย ถ่อน สมัคร อายุ 82 ปี คุณยายจันมี มุสวะ อายุ 74 ปี คุณตา สมร ไม้คำ อายุ 82 ปี คุณยายทอง อุภัยพัค อายุ 74 ปี คุณยาย อุไร สิริ อายุ 79 ปี คุณตาอัมพร ไทยสิทธิ์ อายุ 71 ปี ได้ให้ข้อมูลไว้ในคราวประชุมผู้สูงอายุ เมื่อวันที่ 7 กันยายน 2555 ว่าเดิมที่บ้านท่าหลวงจะมีทำน้ำขนาดใหญ่อยู่กลางหมู่บ้านมีอยู่ท่าเดียวและจะมีคันคูยาวมาจากบ้านคูเมืองซึ่งคูเมืองเก่ารอบขอบบางแห่งจะเป็นคลอง (ทางช้าง ม้า ของ เจ้าเมืองมากินน้ำที่ท่า) ด้วยเหตุที่มีลำห้วย หนองคลอง บึง และมีทำน้ำใหญ่ที่มีข้าหลวงมาใช้ด้วยจึงได้ชื่อว่า ท่าหลวง

2. ประวัติความเป็นมาของหมู่บ้าน

จากคำบอกเล่าของผู้เฒ่าไม่มีปรากฏว่าตั้งหมู่บ้านในสมัยใดแต่มีการเล่าบอกต่อกันมาว่ามีพ่อค้าจากต่างถิ่นมาค้าขาย (จากบ้านปากกุดหวาย ต.หนองกินเพล) ชื่อว่า นายเป ไม่ทราบนามสกุล มาเห็นสภาพพื้นที่เหมาะสมสำหรับที่ ตั้งเป็นหมู่บ้านจึงมาจับจอง ที่ดินตั้งบ้านเรือนเป็นคนแรก ต่อมามีคนย้ายจาก โนนนาหว่าเพื่อหนีโรคระบาดในสมัยนั้น และย้ายมาจากบ้านคูเมือง(คูเมือง)มารวมกันไม่ถึงสิบหลังคาเรือน โดยมีนายเป เป็นหัวหน้า หมู่บ้าน ต่อมาจึงได้ติดต่อทางราชการขอตั้งหมู่บ้านในสมัยนั้นบริเวณหมู่บ้านจะมีลำห้วยหนอง คลอง บึง ไม่มีถนน ไปมาจึงต้องใช้เรือเป็นพาหนะในการเดินทาง ไปมาการตั้งหมู่บ้านจึงใช้ชื่อทำน้ำมาใช้เป็นชื่อหมู่บ้าน ท่าหลวง จนถึงปัจจุบันและก็มีที่ตั้งผู้ใหญ่บ้านแทน หัวหน้าหมู่บ้านหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่หลงเหลืออยู่ในหมู่บ้านที่บรรพบุรุษตั้งถิ่นฐานเป็นปึกแผ่นคือเศษกระเบื้อง เครื่องปั้นดินเผา และมีวัดเก่าแก่อีกเป็นที่ประจักษ์

3. ข้อมูลเนื้อที่/พื้นที่บ้านท่าหลวงหมู่ที่ 6 รวมพื้นที่ 1,715 ไร่

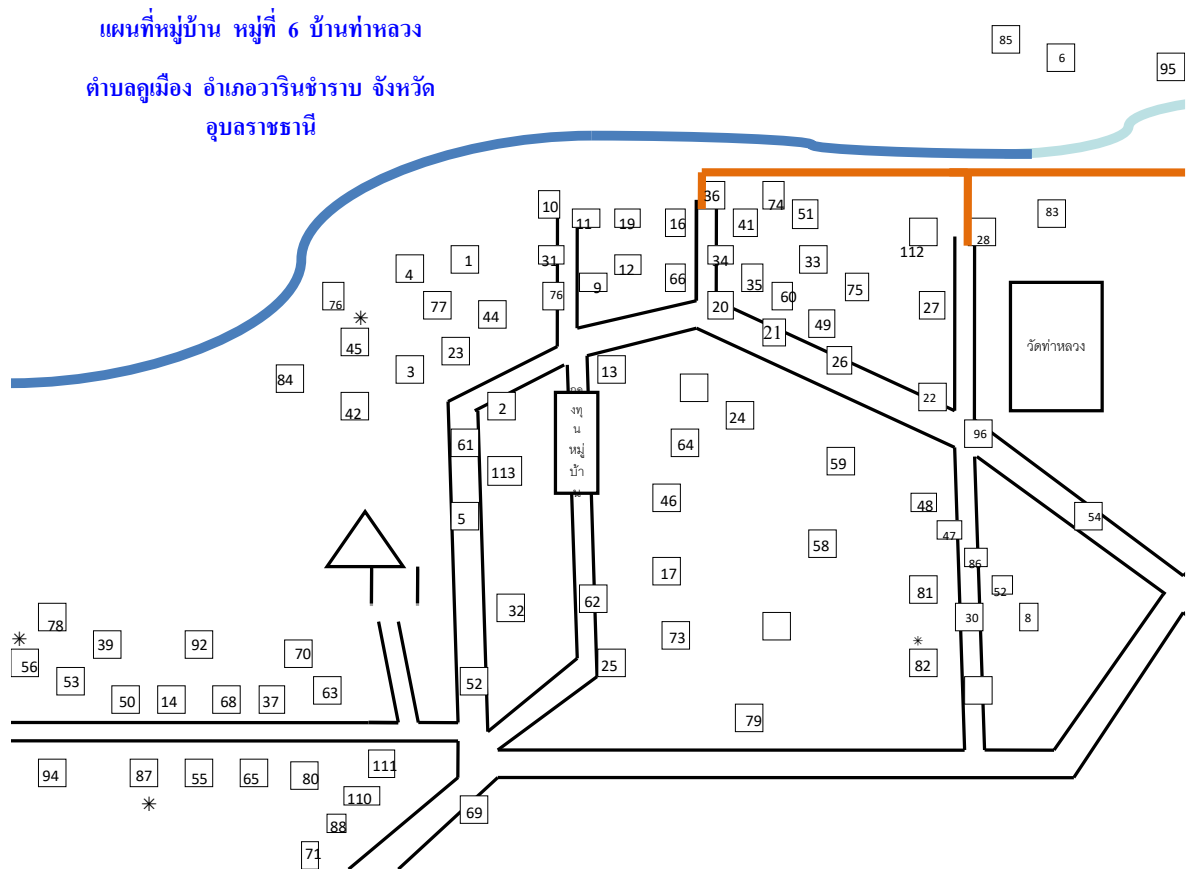
พื้นที่อยู่อาศัยประมาณ 115 ไร่

พื้นที่เกษตรกรรม 1,600 ไร่

4. อาณาเขต

ทิศเหนือ	บ้านค้อหวาง
ทิศตะวันออก	บ้านคูเมือง
ทิศตะวันตก	ตำบลโนนโพน
ทิศใต้	บ้านโนนจิก

แผนที่โดยสังเขป

5. ข้อมูลพื้นฐานของหมู่บ้าน

- จำนวนครัวเรือน 154 ครัวเรือน (ข้อมูล ณ วันที่ 31 เดือน พฤษภาคม 2567)
- จำนวนประชากรทั้งหมด 503 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 31 เดือน พฤษภาคม 2567)
 - ชายจำนวน 263 คน
 - หญิงจำนวน 240 คน

5.3 บุคคลที่สำคัญ

ข้อมูลผู้นำชุมชนจากอดีตถึงปัจจุบัน

ผู้ดำรงตำแหน่งเป็นผู้ใหญ่บ้าน บ้านท่าหลวง หมู่ที่ 6

- คนที่ 1 นายชินชา ไม่ทราบนามสกุล และวัน เดือน ปี ที่ดำรงตำแหน่ง
- คนที่ 2 นายสอน นินบารันต์ อดีตเป็นผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 14 เข้ารับตำแหน่งเมื่อ -
- คนที่ 2 นายเคน ไทยสิทธิ์ ไม่ทราบ วันเดือนปี ที่ดำรงตำแหน่ง
- คนที่ 3 นาย เฟ็ง สนธิกา ไม่ทราบ วันเดือนปี ที่ดำรงตำแหน่ง
- คนที่ 4 นายพรม ชาคำรอด ไม่ทราบ วันเดือนปี ที่ดำรงตำแหน่ง
- คนที่ 5 นายโทน เอกพันธ์ ไม่ทราบ วันเดือนปี ที่ดำรงตำแหน่ง
- คนที่ 6 นายเผย แก้ววงษา เข้ารับตำแหน่งเมื่อวันที่ 15 ส.ค. 2515 -พ.ศ. 2524
(อยู่เกษียณ 60 ปี รับหน้าที่ 10 ปี)

- คนที่ 7 นายสมร ไม้คำ เข้ารับตำแหน่งเมื่อวันที่ 30 กันยายน พ.ศ. 2524 -2534
(อยู่เกษียณ 60 ปี รับหน้าที่ 11 ปี เป็นคนมาจากบ้านเขม ต.เมืองศรีไค)

คนที่ 8 นายรอด ไชยราช (นายเจริญ ไชยราช) เข้ารับตำแหน่งเมื่อปี พ.ศ. 2534 -2549
(อยู่เกษียณ 60 ปี รับหน้าที่ 15 ปี)

คนที่ 9 นายประสพ นินอนันต์ เข้ารับตำแหน่งเมื่อวันที่ 17 มี.ค. พ.ศ. 2549 -วันที่ 16 มีนาคม 2554
(อยู่ในวาระ 5 ปี)

คนที่ 10 นายรัช ดวงสนิท เข้ารับตำแหน่งเมื่อวันที่ 11 เมษายน พ.ศ. 2554 - คนปัจจุบัน
(อยู่เกษียณ 60 ปี ครบวาระ 17 มีนาคม 2569)

ผู้ช่วย นายอำพันยุทธ์ ไทยสิทธิ์ และ นายขวัญประชา ไทยสิทธิ์

ผู้นำทางศาสนา(เจ้าอาวาส)

รูปที่ 1 หลวงพ่อเคน ไทยสิทธิ์

รูปที่ 2 หลวงพ่ออ่อน วงคำฝุย

รูปที่ 3 หลวงพ่อเลิง

รูปที่ 4 หลวงพ่อคำเบาะ ก้อนคำบา

รูปที่ 5 หลวงพ่อโพธิ์ มุสะวะ

รูปที่ 6 หลวงพ่ออินทร์

รูปที่ 7 หลวงพ่อมี่

รูปที่ 8 หลวงพ่อสุข สุขเจริญ

รูปที่ 9 หลวงพ่อสิงห์

รูปที่ 10 หลวงพ่อทอง

รูปที่ 11 หลวงพ่อช่วง

รูปที่ 12 หลวงพ่อกล้า

รูปที่ 13 พระธิดาเผย สุวโจ

รูปที่ 14 พระธิดารสอน จันทสาโร (วงคำฝุย)

รูปที่ 15 พระธิดารสิงห์ สัตยญโต(สีดาโคตร)

รูปที่ 16 พระพร ฐานทินโน (วงคำฝุย) รักษาการแทนเจ้าอาวาส

รูปที่ 17 สมบูรณ์ ไชยวิเศษ ปฏิบัติหน้าที่แทนเจ้าอาวาส

รูปที่ 18 พระพร ฐานทินโน (วงคำฝุย) รักษาการแทนเจ้าอาวาส

รูปที่ 19 พระสมพงษ์ ขันติโก (พันธร) รักษาการแทนเจ้าอาวาส

รูปที่ 20 พระสมพงษ์ ขันติโก (พันธร) เจ้าอาวาส (พ.ศ.2560-ปัจจุบัน)

ข้อมูลเพิ่มเติม

มีการฝังหลักบ้านหลักเมือง(บือบ้าน)ขึ้นในสมัยนายชินเป็นผู้ใหญ่บ้านปัจจุบันอยู่ระหว่างแนวเขตแดนบ้านเลขที่ 49 นายวาสนา ภูมอาจ และบ้านเลขที่ 21 นางพู ไชยวิเศษ

ข้อมูลทางทะเบียนบ้าน

จะเริ่มมีทะเบียนบ้านในสมัยนายโทน เอกพันธ์ เป็นผู้ใหญ่บ้านปรากฏให้เห็นในปัจจุบันว่าเป็นบ้านเลขที่ 1 นางสมบูรณ์ เอกพันธ์ ลูกสาวของผู้ใหญ่บ้านและบ้านเลขที่ 2, 3, 4, 5 จะใกล้เคียงกันตามข้อมูลที่มี

ผู้นำทางศาสนพิธี และพิธีกรรมต่าง ๆ

(พ่อเฒ่าจ้ำ)

1.นายไส ไชยวิเศษ

2.นายมัน -

3.นายคำ ไชยวิเศษ

4.นายบุญ ไชยราช

5. นายเจริญ ไชยราช

6.นายไสว กุกำจัด

7.นายสิมมา ไชยราช

8.นายอัมพร ไทยสิทธิ์(พิธีกรรม)

9. นายชมเชย คำภาฑู(พิธีกรรม)

ข้อมูลผู้ดำรงตำแหน่งสมาชิกท้องถิ่นและผู้บริหารส่วนท้องถิ่น

ผู้ทรงคุณวุฒิ

คนที่ 1 นายสี ก้อนคำบา (ผู้ทรงคุณวุฒิคนแรกสมัย นายโทน เอกพันธ์ เป็นผู้ใหญ่บ้าน)

คนที่ 2 นายอัมพร ไทยสิทธิ์ (คนที่ 2 สมัย นาย สมร ไม้คำ ถึง นายเจริญ ไชยราช)

คนที่ 3 นายง่าย สาราเลิศ (คนที่ 3 สมัย นายเจริญ ไชยราช) และเป็นแพทย์ประจำตำบลพ.ศ. 2550- 2555

เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงจากผู้ทรงคุณวุฒิมาเป็น ส.อบต.แทนเมื่อปี พ.ศ.2540 มีผู้ดำรงตำแหน่ง ดังนี้

คนที่ 1 นายชวีช ดวงสนิท ดำรงตำแหน่งเลขานุการสภา อบต.

คนที่ 2 นายเฉลิม โหหรานิคม ตำแหน่ง สมาชิก อบต. (ลาออก)

คนที่ 3 นายเจริญ ไชยราช ตำแหน่ง สมาชิก อบต. ดำรงตำแหน่งเมื่อปี พ.ศ.2540-2544

คนที่ 4 นายง่าย สาราเลิศ ผู้บริหาร (แทนนายเฉลิม โหหรานิคม)

คนที่ 5 นายชวีช ดวงสนิท ดำรงตำแหน่งประธานสภา อบต.

คนที่ 6 นายสงบ มุสสะวะ ตำแหน่ง สมาชิก อบต. ดำรงตำแหน่งเมื่อปี พ.ศ. 2544 - พ.ศ. 2548

คนที่ 7 นายสมใจ แก้ววงษา ตำแหน่ง สมาชิก อบต. (2 สมัย) ดังนี้

สมัยที่ 1 ดำรงตำแหน่งเมื่อปี พ.ศ. 2548 - พ.ศ. 2552

สมัยที่ 2 ดำรงตำแหน่งเมื่อปี พ.ศ. 2552 - พ.ศ. 2556

คนที่ 8 นายทวี โสภาศ ตำแหน่ง สมาชิก อบต. (2 สมัย) ดังนี้

สมัยที่ 1 ดำรงตำแหน่งเมื่อปี พ.ศ. 2548 - พ.ศ. 2552

สมัยที่ 2 ดำรงตำแหน่งเมื่อปี พ.ศ. 2552 - พ.ศ. 2556

สมัยที่ 3 ดำรงตำแหน่งเมื่อปี พ.ศ. 2556 - พ.ศ. 2563

คนที่ 9 นายวุฒิชัย ไชยราช ตำแหน่ง สมาชิก อบต. ดำรงตำแหน่งเมื่อปี พ.ศ. 2556-2563

คนที่ 10 นายเฉลิมชัย จันเต็ม ตำแหน่ง สมาชิก อบต. ดำรงตำแหน่งเมื่อวันที่ 28 พ.ย. 2564 – ปัจจุบัน

(นายเฉลิมชัย จันเต็ม)

5.4 ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ

- 1.อาชีพหลัก ได้แก่ เกษตรกรรม ปลูกข้าวหอมมะลิ 105 ข้าว กข 6 กข 15
- 2.อาชีพเสริม ได้แก่ เลี้ยงสัตว์ ทำประมง ค้าขาย รับจ้างทั่วไป
- 3.ผลผลิตทางการเกษตรได้แก่ ข้าวหอมมะลิ 105
- 4.จำนวนร้านค้า 3 แห่ง

5.5 การคมนาคม

บ้านท่าหลวงถึงอำเภวารินชำราบใช้ถนนลาดยาง ตามถนนทางหลวงชนบท หมายเลข 4018 พาหนะที่ใช้รถยนต์และรถจักรยานยนต์

5.6 ข้อมูลสถานที่ที่สำคัญ

วัดท่าหลวง

ศาลเจ้าปู่

อ่างเก็บน้ำ (บึงพระเจ้า)

ฝายกั้นน้ำ

ศาลากลางบ้าน

5.6.1 ศาสนสถาน (วัด โบสถ์ มัสยิด มีดงนี้)

1. วัดท่าหลวง

ที่ตั้ง บ้านท่าหลวง หมู่ที่ 6 ตำบลคูเมือง อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี

ประวัติความเป็นมา

เดิมตั้งอยู่ทางด้านทิศตะวันตกของหมู่บ้าน(ดอนเจ้าปู่ปัจจุบัน)มูลเหตุของการย้ายมีอยู่นายเปเป็นผู้ก่อตั้งวัด พร้อมกับตั้งหมู่บ้าน และมีหลวงตาบุตรเป็นพระรูปแรกดูแลวัดแล้วเกิดเหตุร้าย ต้นไม้ล้มทับกุฏิในขณะที่หลวงพ่อบุตรอยู่ในกุฏิทำให้ถึงแก่กรรมสภาพแล้วก็ย้ายมาทางด้านทิศตะวันออกของหมู่บ้านจนถึงปัจจุบันและได้ขึ้นทะเบียนไว้ในลำดับที่ 20 เมื่อวันที่ 15 มีนาคม พ.ศ. 2465 เนื้อที่ 4 ไร่ 6 ตารางวา

2. แหล่งน้ำที่สำคัญ/แหล่งทรัพยากรธรรมชาติ ได้แก่

- 1.หนองแสง
- 2.หนองผี
- 3.ร่องเม็ก
- 4.อ่างเก็บน้ำ(บึงพระเจ้า)
- 5.ลำห้วยผับ
- 6.ดอนปู่ตา

6.สถานศึกษา

ใช้สถานศึกษาเดียวกับบ้านคูเมืองตั้งแต่โบราณ

7.ข้อมูลทางด้านขนบธรรมเนียมประเพณีท้องถิ่น อาทิ ประเพณี พิธีกรรม ความเชื่อในชุมชน

วัฒนธรรมประเพณีฮีตสิบสองที่ชุมชนปฏิบัติจริงดังนี้

เดือนอ้าย(เดือนเจียง)-บุญเข้ากรรม

บุญเข้ากรรมเป็นกิจกรรมของสงฆ์ เมื่อถึงเดือนอ้ายพระสงฆ์จะต้องเข้ากรรม ซึ่งเป็น พิธีที่เรียกว่า "เข้าปริวาสกรรม" โดยให้พระภิกษุผู้ต้องอาบัติ(กระทำผิด) ได้สารภาพต่อหน้าคณะสงฆ์ เพื่อเป็นการฝึกจิตสำนึกถึงความบกพร่องของตนเอง และมุ่งประพฤติตนให้ถูกต้องตามพระวินัยพิธีเข้าปริวาสกรรมจะเป็นข้างขึ้นหรือข้างแรมก็ได้ โดยกำหนดไว้9ราตรี พระภิกษุสงฆ์ที่ต้อง การเข้าปริวาสกรรมต้องไปพักอยู่ในสถานที่สงบ ไม่มีผู้คนพลุกพล่าน(อาจจะเป็นบริเวณวัดก็ได้ โดยมีกุฏิชั่วคราวเป็นหลังๆพระภิกษุสงฆ์ที่เข้าปริวาสกรรมคราวหนึ่งๆ จะมีจำนวนเท่าใดก็ได้แต่ต้องบอกไว้ก่อนว่าตนเองจะเข้ากรรม และเมื่อถึงเวลาออกกรรมจะมีพระสงฆ์ 20 รูปมารับออกกรรม พิธีทำบุญเข้ากรรมหรือเข้าปริวาสกรรมของพระภิกษุสงฆ์นี้ไม่ถือว่าเป็นการล้างบาป แต่จะถือว่าเป็นการพิจารณาตนว่าจะไม่กระทำผิดอีก ส่วนกิจของชาวพุทธศาสนิกชนในบุญเข้ากรรมนี้ คือการหาข้าวของเครื่องอุปโภคบริโภคถวายพระ ซึ่งถือว่าเป็นบุญมากกว่าการทำบุญตักบาตรทั่วไป

เดือนยี่-บุญคูณลาน

การทำบุญคูณลานจะทำกันเมื่อได้เก็บเกี่ยวข้าวแล้ว ชาวอีสานจะเห็นความสำคัญของข้าวเป็นอย่างมากในพิธีนี้จะมีการนิมนต์พระสงฆ์ไปเทศน์ที่ลานนวดข้าว (ลานนวดข้าวของชาวอีสานในสมัยก่อนมักจะทำขึ้นในลานข้างบ้านหรือข้างทุ่งนาและมักจะทำให้มูลของความมาลาดพื้นแล้วตากให้แห้งจะได้พื้นที่เรียบ)มีการทำบุญตักบาตรเลี้ยงพระประพรมน้ำพระพุทธมนต์แก่ชาวบ้าน ลานนวดข้าว ที่นาต้นข้าว และบริเวณใกล้ลานนวดข้าว ถือเป็นสิริมงคลแก่การเกษตรกรรม ทำให้ข้าวในนาอุดมสมบูรณ์ ซึ่งเชื่อว่า เจ้าของจะอยู่เย็นเป็นสุข ฝนจะตกต้องตามฤดูกาล ข้าวกล้าจะงอกงามและได้ผลดีในปีต่อไป เมื่อเสร็จพิธีทำบุญคูณลานแล้วชาวบ้านจึงจะขนข้าวใส่ยุ้ง และเชิญขวัญข้าวคือพระแม่โพสพไปยังยุ้งข้าวและทำพิธีสู่ขวัญข้าวสู่ขวัญเล่าข้าว (นางข้าว)เพื่อเป็นสิริมงคลต่อไป ประเพณีปัจจุบันแทบจะหาดูไม่ได้แล้ว เพราะชาวอีสานได้ทำนากันน้อยลง และนำเอาเทคโนโลยีสมัยใหม่เข้ามาใช้ เช่นการใช้เครื่องนวดข้าว แทนการนวดด้วยมือหรือใช้สัตว์นวด(ทำให้ไม่ต้องมีลานนวดข้าว)

เดือนสาม-บุญข้าวจี

บุญข้าวจีเป็นการทำบุญในช่วงเทศกาลวันมาฆบูชา ชาวบ้านจะมาร่วมกันทำบุญตักบาตรในตอนเช้า ตอนค่ำจะมีการเวียนเทียนรอบพระอุโบสถ ซึ่งการทำบุญข้าวจีนี้ชาวบ้านอาจจะไปรวมกันที่วัด หรือต่างคนต่างจัดเตรียมข้าวจีไปเองแล้วนำไปถวายพระภิกษุสามเณรที่วัด มีการไหว้พระรับศีลพระสงฆ์สวด

พระพุทธรณ์และตักบาตรด้วยข้าวจี แล้วยกไปถวายพร้อมภัตตาหารอื่น ๆ เมื่อพระฉันเสร็จแล้วมีการฟังเทศน์ฉลองข้าวจีและรับพรซึ่งมูลเหตุที่มีการทำบุญข้าวจี เนื่องมาจากสมัยพุทธกาลมีนางทาสชื่อปุลณทาสี ได้นำแป้งข้าวจี(แป้งทำขนมจีน) ไปถวายพระพุทธรเจ้า แต่จิตใจของนางก็คิดว่าขนมแป้งข้าวจีเป็นเพียงขนมของทาสที่ต่ำต้อย พระพุทธรองค์คงไม่ฉัน ซึ่งพระพุทธรเจ้าทรงหยั่งรู้จิตใจของนาง จึงทรงฉันแป้งข้าวจีต่อหน้านาง ทำให้นางเกิดความปีติใจชาวอีสานจึงได้แบบอย่างในการทำแป้งข้าวจีนี้ และพากันทำบุญข้าวจีถวายพระมาโดยตลอด โดยเฉพาะในช่วงเดือนสามจะมีการทำข้าวจีถวายพระมาจวบจนปัจจุบัน (การทำข้าวจีของชาวอีสานในช่วงเดือน 3 นั้นเป็นช่วงที่อากาศหนาวเย็น ดังนั้นการจีข้าวในช่วงนี้ชาวบ้านก็จะได้รับไออุ่นจากการนั่งล้อมวงกันจีข้าวอีกด้วย) การทำข้าวจีของชาวอีสานนั้นปัจจุบันส่วนใหญ่จะใช้ข้าวเหนียวที่นึ่งสุกแล้วมาปั้นเป็นก้อน แล้วนำไปย่างบนไฟอ่อนๆบางคนอาจใช้ใบเหลียงทาเพื่อให้มีสีที่น่ายรับประทาน หรือใส่หน้าอ้อยที่ใส่ข้าวจี จี ภาษาอีสานหมายถึง ปิ้งหรือย่าง

เดือนสี่-บุญชะเวศ

(บุญพระเวสสันดรหรือบุญมหาชาติ) คำว่าชะเวศ เป็นสำเนียงของชาวอีสาน ที่มาแผลงมาจากคำว่า พระเวส ซึ่งหมายถึง พระเวสสันดร การทำบุญชะเวศ เป็นการทำบุญและฟังเทศน์เรื่องพระเวสสันดรชาดกหรือเทศน์ มหาชาติซึ่งมีจำนวน 13 กัณฑ์ ทั้งนี้เพื่อเป็นการรำลึกถึงพระเวสสันดรผู้ซึ่งบำเพ็ญเพียรอันยิ่งใหญ่ด้วยวิธีบริจาคนานหรือทานบารมีในชาติสุดท้าย หรือมหาชาติของพระพุทธรองค์ก่อนที่จะมาเสวยชาติและตรัสรู้เป็นพระพุทธรเจ้า งานบุญชะเวศเป็นงานบุญที่ยิ่งใหญ่ของชาวอีสานนิยมทำกันทุกหมู่บ้าน ด้วยความเชื่อว่าหากได้ฟังเทศน์มหาชาติครบทั้ง 13 กัณฑ์จบภายในวันเดียวนั้น อานิสงฆ์จะคลบบันดาลให้ไปเกิดในศาสนาของพระศรีอาริยมตไตรย ซึ่งเป็นดินแดนแห่งความสุขตามพุทธคติ ปัจจุบันงานบุญชะเวศยังหาได้ทั่วไปเกือบทุกจังหวัดในภาคอีสาน แต่ได้ลดความใหญ่โตของงานลงบ้าง ไม่ใช่เป็นงานที่ยิ่งใหญ่เหมือนในอดีต แต่ก็ยังมีบางจังหวัดที่ได้จัดงานนี้อย่างยิ่งใหญ่ เช่นที่จังหวัดร้อยเอ็ดถือเป็นงานประเพณีของจังหวัด ภายในงานจะมีขบวนแห่พระเวสสันดรหลายขบวน และมีการทำขนมจีน(ชาวอีสานเรียกข้าวปุ้น)มากมายมาเลี้ยงแขกบ้านแขกเมือง

เดือนห้า-บุญสงกรานต์

เป็นการทำบุญวันขึ้นปีใหม่ของไทยแต่โบราณ นิยมทำในเดือนห้าเริ่มตั้งแต่วันที่ 13 เมษายนถึงวันที่ 15 เมษายน คำว่าสงกรานต์เป็นคำสันสกฤต แปลว่า ผ่านหรือเคลื่อนย้ายเข้าไปในที่นี้หมายถึงพระอาทิตย์ที่ผ่าน หรือเคลื่อนย้ายเข้าไปในจักรราศีหนึ่งเป็นเดือนที่เริ่มต้นปีใหม่ การทำบุญสงกรานต์จะมีพิธีสงฆ์พระพุทธรูป พระสงฆ์ ผู้ใหญ่ ผู้เฒ่าผู้แก่รวมทั้งจะมีการทำพิธีบายศรีสู่ขวัญพระพุทธรูปและพระสงฆ์ ตามละแวกหมู่บ้านต่างๆ นอกจากนี้ชาวบ้านจะทำบุญตักบาตรก่อพระเจดีย์ทราย และมีการละเล่นสาดน้ำกันอย่างสนุกสนานตลอดทั้งวันและบางหมู่บ้านจะมีการแห่พระพุทธรูปไปรอบๆหมู่บ้านเพื่อให้ชาวบ้านได้สรงน้ำกันอย่างทั่วถึงปัจจุบันงานบุญสงกรานต์ของชาวอีสานได้เปลี่ยนไปจาก

เดิมเป็นอย่างมากในตัวเมืองใหญ่ๆมักมีการเล่นน้ำกันอย่างรุนแรง มีการใช้แป้ง น้ำแข็งหรือสกีด้วยแต่ประชาชนอีสานในชนบทโดยเฉพาะคนเฒ่าคนแก่ยังคงรักษาขนบธรรมเนียมแบบดั้งเดิมไว้ คือมีการสงวนน้ำพระพุทธรูปทั้งที่วัดและพระพุทธรูปที่บ้าน พระสงฆ์จากนั้นจะไปสงวนน้ำขอพรจากคนเฒ่าคนแก่ที่ตัวเองให้ความเคารพ พ่อแม่ ญาติผู้ใหญ่ ฯลฯ ในช่วงงานนี้ชาวอีสานที่ไปทำงานต่างถิ่นจะกลับบ้านเพื่อร่วมทำบุญและพบปะกับญาติพี่น้อง

เดือนหก-บุญบั้งไฟ

หากกล่าวถึงบุญบั้งไฟแล้วคนส่วนใหญ่คงจะนึกถึงจังหวัดยโสธรหรืออุดรธานี ซึ่งมีการจัดงานนี้อย่างยิ่งใหญ่ การทำบุญบั้งไฟเป็นงานสำคัญอีกงานของชาวอีสาน โดยจัดกันก่อนฤดูทำนา ด้วยความเชื่อว่าเป็นการขอฝนเพื่อให้ฝนตกต้องตามฤดูกาล ชาวอีสานในนาข้าวอุดมสมบูรณ์ ประชาชนอยู่อย่างมีความสุข ในงานจะมีการแห่บั้งไฟและจุดบั้งไฟ เพราะเชื่อว่าเป็นการส่งสัญญาณขึ้นไปบอกพญาแถนให้ส่งน้ำฝนลงมา ระหว่างที่มีการจุดบั้งไฟชาวบ้านจะมีการแข่งซึ่งจะสนุกสนานมาก และการทำบุญบั้งไฟนี้นับเป็นการชุมนุมครั้งสำคัญของคนในท้องถิ่น ที่มาร่วมกันจัดงานด้วยความรื่นเริงสนุกสนานเต็มที่ที่มีการพูดจาลมกหรือนำสัญลักษณ์เรื่องเพศมาล้อเลียนในขบวนแห่บั้งไฟ โดยไม่ถือว่าเป็นเรื่องหยาบคายการและมีการประลองบั้งไฟกันว่าบั้งไฟใครจะขึ้นสูงกว่ากัน ส่วนบั้งไฟใครที่จุดแล้วไม่ขึ้นจะมีการทำโทษด้วยการจับเจ้าของบั้งไฟไปโยนบ่อโคลน งานบุญบั้งไฟนี้จะตรงกับประเพณีในเทศกาลเดือนหกอีกอย่างหนึ่งคือบุญวันวิสาขบูชา ชาวบ้านจะทำบุญและฟังเทศน์กันในตอนกลางวันกลางคืนจะมีการเวียนเทียนซึ่งก็ทำเช่นเดียวกับประชาชนในภาคอื่นๆ ปัจจุบันงานบุญบั้งไฟยังหาดูได้ทั่วไปในจังหวัดภาคอีสาน ซึ่งจะมีการจัดงานตั้งแต่งานเล็กๆไปจนถึงงานระดับจังหวัด จังหวัดที่มีการจัดงานใหญ่โตจนเป็นที่รู้จักกันทั่วคือจังหวัดยโสธรและจังหวัดอุดรธานี

เดือนเจ็ด-บุญซำฮะ

ซำฮะ เป็นภาษาอีสานหมายถึง การทำความสะอาด เหมือนกับคำภาษาไทยกลางว่า ซำระ ประเพณีนี้เป็นการทำบุญเพื่อชำระล้างสิ่งที่ไม่ดีที่เป็นเสนียดจัญไร อันจะทำให้เกิดความเดือดร้อนแก่บ้านเมือง ซึ่งถือว่าเป็นการปิดเป่าความชั่วร้ายให้ออกจากหมู่บ้าน การทำบุญซำฮะนี้ชาวบ้านจะพากันเก็บกวาดบ้านเรือนให้เรียบร้อย เป็นการทำความสะอาดครั้งยิ่งใหญ่ในรอบปี สิ่งที่ไม่ดีทั้งหลายให้ขจัดออกไป เพื่อความเป็นอยู่ที่ดีของทุกคนในหมู่บ้านมูลเหตุที่มีการทำบุญซำฮะเนื่องมาจากในสมัยพุทธกาลมีโรคทำ (อหิวาตกโรคระบาดมีผู้คนล้มตายเป็นจำนวนมาก พระพุทธเจ้าจึงได้เสด็จมาโปรดทำให้เกิดฝนห่าใหญ่มาชำระบ้านเมือง) มีการสวดปัดรังควานและประพรมน้ำมนต์ตามหมู่บ้านและชาวบ้านเพื่อเป็นสิริมงคลด้วย การจัดงานบุญนี้เพื่อเป็นการระลึกถึงผู้มีพระคุณในการที่จะทำให้บ้านเมืองสงบสุข

เดือนแปด-บุญเข้าพรรษา

การเข้าพรรษาเป็นกิจของพระภิกษุสามเณรที่จะต้องอยู่ประจำในวัดใดวัดหนึ่งตลอด 3 เดือน กำหนดเอาตั้งแต่วันแรม 1 ค่ำเดือนแปดถึงวันขึ้น 15 ค่ำเดือน 11 ห้ามมิให้พระภิกษุสามเณรไปพักแรมคืนที่อื่น เนื่องจากฤดูนี้เป็นฤดูแห่งการเกษตรกรรม การห้ามพระภิกษุสามเณรเดินทางด้วยเหตุผลส่วนหนึ่งอาจมาจาก การไม่ต้องการให้พระภิกษุสามเณรไปเหยียบย่ำพืชผลที่ชาวบ้านได้เพาะปลูกไว้ การทำบุญเข้าพรรษาเป็นประเพณีทางศาสนา โดยตรงจึงคล้ายกับภาคอื่นๆในประเทศไทย ในพิธีจะมีการทำบุญตักบาตรถวายภัตตาหารแก่พระภิกษุสามเณร มีการฟังธรรมเทศนา ชาวบ้านจะหล่อเทียนใหญ่ไว้ถวายเป็นพุทธบูชา และจะเก็บไว้ตลอดพรรษาการทำเทียนถวายวัด ในช่วงเทศกาลเข้าพรรษานี้มีความเชื่อแต่โบราณว่า หากใครทำเทียนไปถวายวัดเมื่อเกิดชาติใหม่ผู้นั้นจะได้เสวยสุขในสวรรค์ อานิสงส์ของการถวายเทียนนั้นหากมิได้ขึ้นสวรรค์แต่เกิดบน โลกมนุษย์ ผู้นั้นจะมีความเฉลียวฉลาด มีสติปัญญาไหวพริบ เลิศเลอ ประดุจแสงเทียนอันสว่างไสว ปัจจุบันเกือบทุกจังหวัดในภาคอีสานได้จัดให้มีงานแห่เทียนเข้าพรรษา โดยนำเทียนมาแกะสลักอย่างสวยงามประกอบกันเป็นเรื่องราว

เดือนเก้า-บุญข้าวประดับดิน

บุญข้าวประดับดินเป็นการทำบุญเพื่ออุทิศส่วนกุศลให้แก่ญาติมิตรที่ล่วงลับไปแล้ว ซึ่งจะจัดขึ้นวันแรม 14 ค่ำเดือน 9 ชาวบ้านจะพากันทำข้าวปลาอาหารคาวหวาน และข้าวต้มมัดพร้อมหมากพลูที่ห่อใส่ใบตองแล้ว นำไปวางไว้ที่โคนต้นไม้ในบริเวณวัดและรอบๆบ้าน (ที่เรียกว่าข้าวประดับดินคงเป็นเพราะเอาห่อข้าวและเครื่องเคียง ไปวางไว้บนดิน) เพื่อให้ญาติมิตรที่ล่วงลับไปแล้วหรือผีบ้านผีเรือนมากิน เพราะเชื่อว่าในช่วงเดือนเก้านี้ผู้ที่ล่วงลับไปแล้วจะได้รับการปลดปล่อยให้ออกมาท่องเที่ยวได้ ในพิธีบุญข้าวประดับดินชาวบ้านจะวางข้าวประดับดินไว้ พร้อมจุดเทียนบอกกล่าว(บางคนก็จะร้องบอกเฉย) ให้มารับเอาอาหารและผลบุญนี้(การออกไปวางข้าวประดับดินจะออกไปวางตอนเช้ามืดประมาณตี 2 ตี 3) จากนั้นชาวบ้านจะนำเอาอาหารและสิ่งของไปทำบุญตักบาตรถวายทานแก่พระภิกษุ สามเณร ในพิธีจะมีการสมทานศีลฟังเทศน์และกรวดน้ำอุทิศส่วนกุศลไปให้ผู้ล่วงลับไปแล้ว

เดือนสิบ-บุญข้าวสาก

เป็นการทำบุญเพื่ออุทิศส่วนกุศลให้ผู้ตาย โดยจะมีการทำสากให้พระจับเพื่อที่จะได้ถวายของตามสากนั้นเป็นการทำบุญที่ต่อเนื่องจากพิธีบุญข้าวประดับดินในเดือน 9 เพราะถือว่าเป็นการส่งเปรตหรือผู้ที่ล่วงลับไปแล้ว ที่ได้ออกมาท่องเที่ยวให้กลับสู่แดนของตนในเดือน 10 นี้ ชาวบ้านจะนำข้าวปลาอาหารและสิ่งของไปทำบุญที่วัดในตอนเช้า โดยนำห่อข้าวสาก(เหมือนกับห่อข้าวประดับดิน) ไปวางไว้บริเวณวัดพร้อมจุดเทียนและบอกให้ญาติมิตรผู้ที่ล่วงลับไปแล้ว มารับอาหารและผลบุญที่อุทิศให้ มีการฟังเทศน์ กรวดน้ำข้าวสากและกรวดน้ำไปให้ผู้ล่วงลับไปแล้ว ชาวบ้านจะนำเอาข้าวสากที่พระสวดเสร็จแล้ว

กลับไปที่บ้านด้วยโดยเอาไปวางไว้ตามทุ่งนาและรอบๆบ้านเพื่อให้ผีบ้านผีเรือน เจ้าที่เจ้าทางหรือผีที่ไร่
ญาติขาดมิตรได้มารับส่วนบุญ

เดือนสิบเอ็ด-บุญออกพรรษา

บุญออกพรรษาจัดทำในวันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 11 เป็นการทำบุญที่สืบเนื่องมาจากบุญเข้าพรรษาใน
เดือน 8 ที่พระภิกษุสามเณรได้เข้าพรรษา เป็นเวลานานถึง 3 เดือน ดังนั้นในวันที่ครบกำหนด พระภิกษุ
สามเณรเหล่านั้นจะมารวมกันทำพิธีออกวัสสาปวารณา คือเปิดโอกาสให้มีการว่ากล่าวตักเตือนกันได้
วันนี้จะเป็นวันที่พระภิกษุสามเณรจะได้มีโอกาสมาชุมนุมกันอย่างพร้อมเพรียงที่วัด ซึ่งชาวบ้านถือว่าเป็น
วันสำคัญ และเป็นระยะที่ชาวบ้านหมดภาระในการทำไร่ทำนาอากาศ ในช่วงนี้จะเย็นสบายจึงถือโอกาส
มาร่วมกันทำบุญ มีการตักบาตรถวายภัตตาหารแด่พระภิกษุสงฆ์ รับศีลสวดมนต์ฟังเทศน์และถวายผ้า
จ่านำพรรษา ตอนค่ำจะมีการจุดประทีปโคมไฟในบริเวณวัดและหน้าบ้าน บางท้องถิ่นจะมีการถวาย
ปราสาทผึ้ง หรือต้นผาสาดผึ้ง(สำเนียงอีสาน)เพื่อเป็นพุทธบูชา จังหวัดที่มีงานบุญถวายปราสาทผึ้งที่
ยิ่งใหญ่คือ จังหวัดสกลนคร จะมีขบวนแห่ปราสาทผึ้งซึ่งเป็นปราสาทจำลองที่แกะสลักอย่างวิจิตรบรรจง
มาจากขี้ผึ้ง(คล้ายๆเทียน) ไปรอบๆตัวเมืองให้ประชาชนและนักท่องเที่ยวได้ชมความงดงาม บางท้องถิ่นที่
อยู่ใกล้บริเวณแม่น้ำจะมีการแข่งเรือเพื่อความสนุกสนานและสามัคคีร่วมกันในตอนกลางวัน ส่วนในตอน
กลางคืนจะมีการไหลเรือไฟ(ฮ่องเฮือไฟ) เพื่อเป็นการบูชาคารวะพระ

เดือนสิบสอง-บุญกฐิน

บุญกฐินเป็นการถวายผ้าจีวรแด่พระสงฆ์ซึ่งจำพรรษาแล้ว เริ่มตั้งแต่ วันแรม 1 ค่ำ เดือน 11 จนถึง
วันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 12 มูลเหตุที่มีการทำบุญกฐินนั้นมีเรื่องเล่าว่า มีพระภิกษุจำนวนหนึ่ง ได้เดินทางไปเฝ้า
พระพุทธเจ้า โดยระหว่างการเดินทางนั้นเป็นช่วงฝนตก และระยะทางไกลจึงทำให้ผ้าจีวรของพระภิกษุ
เหล่านั้นเปียกน้ำประอะเปื้อนโคลน ไม่สามารถหาผ้าผลัดเปลี่ยนได้พระพุทธเจ้าได้เห็นถึงความยากลำบาก
นั้น จึงมีพุทธบัญญัติให้ภิกษุแสวงหาผ้าและรับผ้ากฐินได้ตามกำหนด ชาวบ้านจึงได้จัดผ้าจีวรนำมาถวาย
พระภิกษุในช่วงเวลาดังกล่าวจนกลายเป็นประเพณีทำบุญกฐินมาจวบจนปัจจุบัน ก่อนการทำบุญกฐิน
เจ้าภาพจะต้องจองวัดและกำหนดวันทอดกฐินล่วงหน้า มีการเตรียมผ้าไตรจีวรพร้อมเครื่องอัฐบริขารและ
เครื่องไทยทาน มีการบอกบุญแก่ญาติมิตร ตอนเช้าในพิธีจะแห่ขบวนกฐินเพื่อนำไปทอดที่วัดและแห่กฐิน
เวียนประทักษิณ 3 รอบจึงทำพิธี ถวายผ้ากฐิน นอกจากนี้อาจมีการทำบุญจุลกฐิน(กฐินแล่นซึ่งเป็นการทำ
ผ้าไตรจีวรจากปุยฝ้ายแล้วนำไปทอดให้เสร็จ ภายใน 24 ชั่วโมงนับแต่เวลาเริ่มทำเพราะเชื่อว่าจะได้บุญ
มาก) ปัจจุบันชาวอีสานที่ไปทำมาหากินต่างถิ่น มักจะรวมตัวกันตั้งกองกฐินเพื่อนำกลับไปถวายที่วัดใน
หมู่บ้านตนเอง ซึ่งนอกจากจะเป็นการทำบุญแล้ว ยังได้กลับไปเยี่ยมครอบครัวและญาติมิตรด้วย

ผู้ให้ข้อมูล

นายเจริญ ไชยราช

นายอัมพร ไทยสิทธิ์

นายลุน มุสวะ

นางจันมี มุสวะ

นางมนต์ สนธิกา

นายสี ก้อนคำบา

นางต่อน สมักร

นาย่าง สาราเลิศ

ภาพประกอบประเพณี วัฒนธรรม และความเชื่อในชุมชน

บุญแพวด

บุญบั้งไฟ

วันสงกรานต์

บุญข้าสະ(เลี้ยงปู่ตา)

วันเข้าพรรษา

บุญผ้าป่าสามัคคี และถวายระฆัง

วันออกพรรษา

บุญกฐิน

ชื่อผู้สำรวจ/เก็บข้อมูล

นายรัช ดวงสนิท เกิดเมื่อวันที่ 17 มีนาคม พ.ศ.2509 อายุ 46 ปี

บ้านเลขที่ 30 /12 บ้านหนองคูใต้ ตำบลโนนโพน อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี

ที่อยู่ปัจจุบัน 57/6 บ้านท่าหลวง ตำบลคูเมือง อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี

วันที่เก็บข้อมูล วันที่ 24 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2567

(ลงชื่อ).....ผู้สำรวจ/ผู้จัดเก็บข้อมูล

(นายรัช ดวงสนิท)

ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 6

แบบสำรวจกลุ่มอาชีพ/กลุ่มภูมิปัญญาท้องถิ่น ประจำปี 2567
โดย องค์การบริหารส่วนตำบลคูเมือง อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี

ชื่อหมู่บ้าน ท่าหลวง หมู่ที่ 6
ตำบลคูเมือง อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี

1. กลุ่ม เพาะเลี้ยงไก่พันธุ์พื้นบ้าน
2. วัน เดือน ปี ที่ก่อตั้ง/สถานที่ตั้ง

ก่อตั้งเมื่อวันที่ 11 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2554

สถานที่ก่อตั้งบ้านเลขที่ 63 หมู่ที่ 6 บ้านท่าหลวง ตำบลคูเมือง อำเภวารินชำราบ
จังหวัดอุบลราชธานี และบ้านเลขที่ 65 หมู่ที่ 6 บ้านท่าหลวง ตำบลคูเมือง อำเภวารินชำราบ
จังหวัดอุบลราชธานี

3. ประวัติการก่อตั้ง

เมื่อปี พ.ศ.2553 นายคมกริช ไม้คำ มีความสนใจในเรื่องการเลี้ยงไก่พันธุ์พื้นบ้าน จึงทดลอง
นำไก่พันธุ์พื้นบ้านมาเลี้ยงจำนวนหนึ่ง และเริ่มขยายพันธุ์ไก่พื้นบ้านและทำเล้าไก่ขึ้นเอง และมี
ผู้สนใจในหมู่บ้านที่อยากจะเลี้ยงพันธุ์ไก่บ้าน จึงเริ่มก่อตั้งกลุ่มเพาะเลี้ยงไก่พันธุ์พื้นบ้านขึ้น

4. จำนวนสมาชิก 4 คน

5. ประธานกลุ่ม คือ นายคมกริช ไม้คำ

อาชีพ ทำนา ที่อยู่ปัจจุบัน 63 หมู่ที่ 6 บ้านท่าหลวง ตำบลคูเมือง อำเภวารินชำราบ
จังหวัดอุบลราชธานี โทรศัพท์ 089- 2266759

6. รองประธานกลุ่ม คือ นายนิพนธ์ แก่นนิล

อาชีพ ทำนา ที่อยู่ปัจจุบัน หมู่ที่ 6 บ้านท่าหลวง ตำบลคูเมือง อำเภวารินชำราบ
จังหวัดอุบลราชธานี โทรศัพท์ 080-7322736

7. ผลการดำเนินงาน/กิจกรรมของกลุ่ม

จากเดิมที่เพาะเลี้ยงไก่พันธุ์พื้นบ้าน เพื่อใช้เป็นอาหารในครอบครัว ยังได้มีการจำหน่าย
สำหรับผู้มารับซื้อ โดยขายในรูปแบบเพื่อนำไปเพาะเลี้ยงขยายพันธุ์และในรูปแบบของการนำไป
บริโภค

8. รูปภาพรายละเอียดกิจกรรม/กลุ่ม/ผู้ดำเนินกิจกรรม

9.ชื่อผู้ให้ข้อมูล

นายคมกริช ไม้คำ

อาชีพ ทำนา ที่อยู่ปัจจุบัน 63 หมู่ที่ 6 บ้านท่าหลวง ตำบลคูเมือง อำเภวารินชำราบ

จังหวัดอุบลราชธานี โทรศัพท์ 089- 2266759

10.ชื่อผู้สำรวจ/เก็บข้อมูล

นายเฉลิมชัย จันเต็ม

อาชีพ นักการเมืองท้องถิ่น ที่อยู่ปัจจุบัน 128 หมู่ที่ 6 บ้านท่าหลวง ตำบลคูเมือง อำเภวารินชำราบ

จังหวัดอุบลราชธานี โทรศัพท์ 086-0873585

11. วันที่เก็บข้อมูล วันที่ 24 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2567

(ลงชื่อ).....ผู้สำรวจ/ผู้จัดเก็บข้อมูล

(นายเฉลิมชัย จันเต็ม)

สมาชิก อบต.หมู่ที่ 6

จำนวนสมาชิก 4 คน ประกอบด้วย

1. นายคมกริช ไม้คำ
2. นายนิพนธ์ แก่นนิล
3. นายทงศ์ คำธิวงค์
4. นายนิตกร โคตรพงษ์

กลุ่มอาชีพ/กลุ่มภูมิปัญญาท้องถิ่น
เพาะเลี้ยงไก่พันธุ์พื้นบ้าน
บ้านท่าหลวง หมู่ที่ 6
ตำบลเมือง อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี

แบบสำรวจข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น ประจำปี 2567

โดย องค์การบริหารส่วนตำบลคูเมือง อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี

ชื่อหมู่บ้านท่าหลวง หมู่ที่ 6

ตำบลคูเมือง อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี

1. ชื่อผลงาน นวดแผนไทย

2. ประเภทข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น

☐ สาขาอาหารและโภชนาการ	☐ สาขาศิลปหัตถกรรม	☐ สาขาศิลปะการแสดงและดนตรี
☐ สาขาเกษตรกรรมและการทำมาหากิน	☒ สาขาแผนแพทย์แผนไทยและสมุนไพร	
☐ สาขารัฐการและสวัสดิการ	☐ สาขาประวัติศาสตร์ และ โบราณคดี	
☐ สาขาการกีฬาและการละเล่นพื้นบ้าน	☐ สาขาการจัดกระบวนการเรียนรู้	
☐ สาขากิจกรรมเยาวชน	☐ สาขาสิ่งแวดล้อม	
☐ สาขาศาสนา ประเพณี และพิธีกรรม	☐ สาขาภาษาและวรรณกรรม	

3. ข้อมูลเจ้าของภูมิปัญญา

3.1 ชื่อ-สกุล นางท่อน สมัคร

เกิดเมื่อวันที่ ปี พ.ศ. 2473

ที่อยู่บ้านเลขที่ 41 หมู่ที่ 6 ตำบล คูเมือง

อำเภอ วารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี รหัสไปรษณีย์ 34190

โทรศัพท์..... -.....โทรสาร..... -

จบการศึกษาระดับ ประถมศึกษาปีที่ 4

บิดาชื่อ นายบุตรดี ไชยราช มารดาชื่อ นางคุ่น ไชยราช

จำนวนพี่น้อง 1 คน เป็นบุตรคนที่ 1

สถานภาพ โสด หม้าย สมรส คู่สมรสชื่อ -

จำนวนบุตร-ธิดา 1 คน ชาย 1 คน หญิง - คน

4. รายละเอียดผลงาน

4.1 ลักษณะและวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการผลิตผลงาน

ลักษณะของผลงาน

นวดพื้นบ้านทำให้คลายกล้ามเนื้อเส้นยาน เลือดไหลเวียนดี

วัสดุที่ใช้ในการผลิตผลงานหรือประกอบพิธีกรรม ประกอบด้วย

ใช้ร่างกายในการนวด คือ มือ,เท้า

4.2 แหล่งที่มาของวัสดุ

() หาได้ในท้องถิ่น

() มาจากแหล่งอื่น.....ระบุชื่อแหล่ง.....
.....ไม่สามารถระบุแหล่งที่มาได้

4.3 เครื่องมือที่ใช้ในการผลิต

- ใช้มือหรือเท้าในการนวด

4.4 วิธีการ/ขั้นตอน

-ขั้นเตรียมการ

- สอบถามอาการของผู้ต้องการนวดว่ามีอาการอย่างไร เจ็บบริเวณส่วนไหน,มีอาการมานานหรือยัง

-ขั้นการผลิต

- ให้ผู้ที่ต้องการนวดนอนหรือนั่ง แล้วนวด คอยสอบถามและสังเกตอาการของผู้ถูกนวด ว่าดีขึ้นหรือไม่อย่างไร

-ขั้นหลังการผลิต

(นำไปใช้ประโยชน์อย่างไร/ใช้ครัวเรือน/งานประเพณี พิธีกรรม/จำหน่าย เป็นต้น)

ประโยชน์คือการนวดทำให้คลายกล้ามเนื้อ บรรเทาอาการปวดเมื่อยตามร่างกายทำให้ผ่อนคลายและยังเป็นอาชีพเสริมเพิ่มรายได้

4.5 การเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจ

-การจำหน่าย(ที่ไหน/อย่างไร/รายได้ต่อปี)

การนวดส่วนมากจะนวดที่บ้าน บางครั้งก็มีผู้ว่าจ้างให้ไปนวดที่นอกสถานที่ที่มีรายได้ ต่อครั้งแล้วแต่ผู้ว่าจ้าง รายได้จากนวด ประมาณ 3,000 บาท ต่อ ปี

-การพัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์

ไม่มี

4.6 การสนับสนุนจากหน่วยงาน องค์กรต่างๆ

ไม่มี

5. ลักษณะการเรียนรู้และการถ่ายทอด(จากใคร/ที่ไหน/อย่างไร)

เรียนรู้จากบิดา-มารดา โดยการจดจำและฝึกหัดทำ

6. รางวัลที่เคยได้รับ

ไม่มี

7. การเผยแพร่ การถ่ายทอดภูมิปัญญา(อย่างไร/ให้ใคร/เมื่อไร/ความต่อเนื่อง)
การเผยแพร่คือเผยแพร่ในชุมชนที่สนใจ แต่ไม่มีความต่อเนื่อง

8. ชื่อผู้ให้ข้อมูล

นางท่อน สมัคร

อาชีพ ทำนา ที่อยู่ปัจจุบัน 41 หมู่ที่ 6 บ้านท่าหลวง ตำบลคูเมือง อำเภวารินชำราบ
จังหวัดอุบลราชธานี โทรศัพท์..... -.....

9.ชื่อผู้สำรวจ/เก็บข้อมูล

นายรัช ควงสนิท

อาชีพ ทำนา ที่อยู่ปัจจุบัน 68 หมู่ที่ 6 บ้านท่าหลวง ตำบลคูเมือง อำเภวารินชำราบ
จังหวัดอุบลราชธานี โทรศัพท์ 089-2847474

10. วันที่เก็บข้อมูล วันที่ 24 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2567

(ลงชื่อ).....ผู้สำรวจ/ผู้จัดเก็บข้อมูล

(นายรัช ควงสนิท)

ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 6

ชื่อผลงาน นวดแผนไทย

นางท่อน สัมคร

ที่อยู่ บ้านเลขที่ 41 หมู่ที่ 6 ตำบล คูเมือง

อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี รหัสไปรษณีย์ 34190

แบบสำรวจข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น ประจำปี 2567

โดย องค์การบริหารส่วนตำบลคูเมือง อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี

ชื่อหมู่บ้านท่าหลวง หมู่ที่ 6

ตำบลคูเมือง อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี

1. ชื่อผลงาน ส้มขังไก่และเครื่องจักสาน

2. ประเภทข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น

☐ สาขาอาหารและโภชนาการ	☒ สาขาศิลปหัตถกรรม	☐ สาขาศิลปะการแสดงและดนตรี
☐ สาขาเกษตรกรรมและการทำมาหากิน	☐ สาขาแผนแพทยแผนไทยและสมุนไพร	
☐ สาขารัฐการและสวัสดิการ	☐ สาขาประวัติศาสตร์ และ โบราณคดี	
☐ สาขาการกีฬาและการละเล่นพื้นบ้าน	☐ สาขาการจัดกระบวนการเรียนรู้	
☐ สาขากิจกรรมเยาวชน	☐ สาขาสิ่งแวดล้อม	
☐ สาขาศาสนา ประเพณี และพิธีกรรม	☐ สาขาภาษาและวรรณกรรม	

3. ข้อมูลเจ้าของภูมิปัญญา

3.1 ชื่อ-สกุล นายอัมพร ไทยสิทธิ์

เกิดเมื่อวันที่ 7 เดือน มีนาคม ปี พ.ศ. 2484

ที่อยู่บ้านเลขที่ 66 หมู่ที่ 6 ตำบล คูเมือง

อำเภอ วารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี รหัสไปรษณีย์ 34190

โทรศัพท์..... โทรสาร.....

จบการศึกษาระดับ ประถมศึกษาปีที่ 4

บิดาชื่อ นายเคน ไทยสิทธิ์ มารดาชื่อ นางคุณ ไทยสิทธิ์

จำนวนพี่น้อง 4 คน เป็นบุตรคนที่ 3

สถานภาพ โสด หม้าย สมรส คู่สมรสชื่อ นางบัวสอน ไทยสิทธิ์

จำนวนบุตร-ธิดา 6 คน ชาย 2 คน หญิง 4 คน

4. รายละเอียดผลงาน

4.1 ลักษณะและวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการผลิตผลงาน

ลักษณะของผลงาน

ส้มขังไก่, ตะกร้า, ข้องใส่ปลา, หรือเครื่องใช้ในครัวเรือนทั่วไป

วัสดุที่ใช้ในการผลิตผลงานหรือประกอบพิธีกรรม ประกอบด้วย

ไม้ไผ่, ด้ายดักกุ้ง

4.2 แหล่งที่มาของวัสดุ

(✓) หาได้ในท้องถิ่น

(✓) มาจากแหล่งอื่น.....ระบุชื่อแหล่ง ตามหมู่บ้าน
.....ไม่สามารถระบุแหล่งที่มาได้

4.3 เครื่องมือที่ใช้ในการผลิต

1. มีดปักต่อ

2. มีดปลายแหลม

3. ไม้ไผ่

4. เชือกไนล่อน

4.4 วิธีการ/ขั้นตอน

-ขั้นเตรียมการ

นำไม้ไผ่มาผ่าตามขนาดที่ต้องการจะทำผลิตภัณฑ์

-ขั้นการผลิต

นำมาสานขึ้นรูปเป็นผลิตภัณฑ์ต่างๆคือ ตะกร้า, ข้องใส่ปลา, สุ่มขังไก่

-ขั้นหลังการผลิต

(นำไปใช้ประโยชน์อย่างไร/ใช้ครัวเรือน/งานประเพณี พิธีกรรม/จำหน่าย เป็นต้น)

ประโยชน์คือ นำไปขังไก่ใช้ในครัวเรือนและจำหน่ายให้กับผู้ที่สนใจ

4.5 การเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจ

-การจำหน่าย(ที่ไหน/อย่างไร/รายได้ต่อปี)

การจำหน่าย จำหน่ายเองที่บ้าน รายได้ต่อปี ประมาณ 1,000 บาท ต่อ ปี

-การพัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์

ไม่มี

4.6 การสนับสนุนจากหน่วยงาน องค์กรต่าง ๆ

ไม่มี

5. ลักษณะการเรียนรู้และการถ่ายทอด(จากใคร/ที่ไหน/อย่างไร)

เรียนรู้จากบิดา-มารดา โดยการจดจำและฝึกหัดทำ

6. รางวัลที่เคยได้รับ

ไม่มี

7. การเผยแพร่ การถ่ายทอดภูมิปัญญา(อย่างไร/ให้ใคร/เมื่อไร/ความต่อเนื่อง)

การถ่ายทอดคือทำให้บุตรหลานได้รู้ขั้นตอนการทำ แต่ส่วนใหญ่ไม่ค่อยมีคนสนใจนัก

8. ชื่อผู้ให้ข้อมูล

นายอัมพร ไทยสิทธิ์

อาชีพ ทำนา ที่อยู่ปัจจุบัน 66 หมู่ที่ 6 บ้านท่าหลวง ตำบลคูเมือง อำเภวารินชำราบ

จังหวัดอุบลราชธานี โทรศัพท์..... -.....

9.ชื่อผู้สำรวจ/เก็บข้อมูล

นายเฉลิมชัย จันเต็ม

อาชีพ นักการเมืองท้องถิ่น ที่อยู่ปัจจุบัน 128 หมู่ที่ 6 บ้านท่าหลวง ตำบลคูเมือง อำเภวารินชำราบ

จังหวัดอุบลราชธานี โทรศัพท์ 086-0873585

10. วันที่เก็บข้อมูล วันที่ 24 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2567

(ลงชื่อ).....ผู้สำรวจ/ผู้จัดเก็บข้อมูล

(นายเฉลิมชัย จันเต็ม)

สมาชิก อบต.หมู่ที่ 6

ชื่อผลงาน สุ่มขังไก่และเครื่องจักสาน
นายอัมพร ไทยสิทธิ์
ที่อยู่ บ้านเลขที่ 66 หมู่ที่ 6 ตำบลคูเมือง
อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี รหัสไปรษณีย์ 34190

แบบสำรวจข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น ประจำปี 2567

โดย องค์การบริหารส่วนตำบลคูเมือง อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี

ชื่อหมู่บ้านท่าหลวง หมู่ที่ 6

ตำบลคูเมือง อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี

1. ชื่อผลงาน หมอยาสมุนไพรแผนโบราณ
2. ประเภทข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น
 - () สาขาอาหารและโภชนาการ () สาขาศิลปหัตถกรรม () สาขาศิลปะการแสดงและดนตรี
 - () สาขาเกษตรกรรมและการทำมาหากิน (✓) สาขาแผนแพทย์แผนไทยและสมุนไพร
 - () สาขาธุรกิจและสวัสดิการ () สาขาประวัติศาสตร์ และ โบราณคดี
 - () สาขาการกีฬาและการเล่นพื้นบ้าน () สาขาการจัดการกระบวนการเรียนรู้
 - () สาขากิจกรรมเยาวชน () สาขาสืบสวนสอบสวน
 - () สาขาศาสนา ประเพณี และพิธีกรรม () สาขาภาษาและวรรณกรรม

3. ข้อมูลเจ้าของภูมิปัญญา

3.1 ชื่อ-สกุล นางกาน คำศรีสุข

เกิดเมื่อวันที่ 9 เดือน กันยายน พ.ศ. 2482

ที่อยู่บ้านเลขที่ 51 หมู่ที่ 6 ตำบล คูเมือง

อำเภอ วารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี รหัสไปรษณีย์ 34190

โทรศัพท์..... โทรสาร.....

จบการศึกษาระดับ ประถมศึกษาปีที่ 4

บิดาชื่อ นายเถียน สายไหม มารดาชื่อ นางชู สายไหม

จำนวนพี่น้อง 4 คน เป็นบุตรคนที่ 1

สถานภาพ () โสด () หม้าย (✓) สมรส คู่สมรสชื่อ นายสุน คำศรีสุข

จำนวนบุตร-ธิดา 5 คน ชาย 3 คน หญิง 2 คน

4. รายละเอียดผลงาน

4.1 ลักษณะและวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการผลิตผลงาน

ลักษณะของผลงาน

ยาสมุนไพรแผนโบราณ(รักษาตามอาการของโรค)

วัสดุที่ใช้ในการผลิตผลงานหรือประกอบพิธีกรรม ประกอบด้วย

สมุนไพรชนิดต่างๆ

4.2 แหล่งที่มาของวัสดุ

(✓) หาได้ในท้องถิ่น

() มาจากแหล่งอื่น.....ระบุชื่อแหล่ง.....

.....ไม่สามารถระบุแหล่งที่มาได้

4.3 เครื่องมือที่ใช้ในการผลิต

1. มีด, เลื่อย
2. หม้อต้มยา

4.4 วิธีการ/ขั้นตอน

-ขั้นเตรียมการ

1. หาต้นสมุนไพรตามป่าธรรมชาติมาจัดแบ่งตามสัดส่วนที่พอเหมาะ
2. น้ำสะอาดสำหรับต้มยา

-ขั้นการผลิต

1. ก่อไฟจากเตาด่าน แล้วนำน้ำสะอาดใส่ลงในหม้อพอประมาณ
2. จากนั้นนำสมุนไพรที่จัดแบ่งไว้ใส่ลงในหม้อต้มทิ้งไว้
3. สังเกตน้ำที่ต้มสมุนไพรหากออกสีพอสมควรแล้วให้ยกหม้อลง
4. ทิ้งไว้ให้อุ่นก็นำมารับประทาน

-ขั้นหลังการผลิต

(นำไปใช้ประโยชน์อย่างไร/ใช้ครัวเรือน/งานประเพณี พิธีกรรม/จำหน่าย เป็นต้น)

ประโยชน์คือนำไปใช้รักษาโรค ตามลักษณะอาการของโรคนั้น การจำหน่าย คือแล้วแต่ลูกค้าจะมาสั่งตามอาการของโรค

4.5 การเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจ

-การจำหน่าย(ที่ไหน/อย่างไร/รายได้ต่อปี)

การจำหน่าย จำหน่ายเองที่บ้าน รายได้ต่อปี ประมาณ 3,000 บาท ต่อปี

-การพัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์

ไม่มี

4.6 การสนับสนุนจากหน่วยงาน องค์กรต่าง ๆ

ไม่มี

5. ลักษณะการเรียนรู้และการถ่ายทอด(จากใคร/ที่ไหน/อย่างไร)

เรียนรู้จากบิดา-มารดา โดยการจดจำและฝึกหัดทำ

6. รางวัลที่เคยได้รับ

ไม่มี

7. การเผยแพร่ การถ่ายทอดภูมิปัญญา(อย่างไร/ให้ใคร/เมื่อไร/ความต่อเนื่อง)

ไม่มี

8. ชื่อผู้ให้ข้อมูล

นางกาน คำศรีสุข

อาชีพ ทานา ที่อยู่ปัจจุบัน 51 หมู่ที่ 6 บ้านท่าหลวง ตำบลคูเมือง อำเภวารินชำราบ

จังหวัดอุบลราชธานี โทรศัพท์..... -.....

9. ชื่อผู้สำรวจ/เก็บข้อมูล

นายเฉลิมชัย จันเต็ม

อาชีพ นักการเมืองท้องถิ่น ที่อยู่ปัจจุบัน 128 หมู่ที่ 6 บ้านท่าหลวง ตำบลคูเมือง อำเภวารินชำราบ

จังหวัดอุบลราชธานี โทรศัพท์ 086-0873585

10. วันที่เก็บข้อมูล วันที่ 24 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2567

(ลงชื่อ).....ผู้สำรวจ/ผู้จัดเก็บข้อมูล

(นายเฉลิมชัย จันเต็ม)

สมาชิก อบต.หมู่ที่ 6

ชื่อผลงาน หมอยาสมุนไพรแผนโบราณ
นางกาน คำศรีสุข
ที่อยู่ บ้านเลขที่ 51 หมู่ที่ 6 ตำบล คูเมือง
อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี รหัสไปรษณีย์ 34190

แบบสำรวจข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น ประจำปี 2567

โดย องค์การบริหารส่วนตำบลคูเมือง อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี

ชื่อหมู่บ้านท่าหลวง หมู่ที่ 6

ตำบลคูเมือง อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี

1. ชื่อผลงาน หมอขวัญหรือพราหมณ์สู่ขวัญ

2. ประเภทข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น

() สาขาอาหารและโภชนาการ () สาขาศิลปหัตถกรรม () สาขาศิลปะการแสดงและดนตรี

() สาขาเกษตรกรรมและการทำมาหากิน () สาขาแผนแพทย์แผนไทยและสมุนไพร

() สาขารัฐการและสวัสดิการ () สาขาประวัติศาสตร์ และ โบราณคดี

() สาขาการกีฬาและการละเล่นพื้นบ้าน () สาขาการจัดกระบวนการเรียนรู้

() สาขากิจกรรมเยาวชน () สาขาส่งเสริม

(✓) สาขาศาสนา ประเพณี และพิธีกรรม () สาขาภาษาและวรรณกรรม

3. ข้อมูลเจ้าของภูมิปัญญา

3.1 ชื่อ-สกุล นายชมเชย คำภาฑู

เกิดเมื่อวันที่ 3 เดือน สิงหาคม พ.ศ. 2494

ที่อยู่บ้านเลขที่ 3 หมู่ที่ 6 ตำบล คูเมือง

อำเภอ วารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี รหัสไปรษณีย์ 34190

โทรศัพท์..... โทรสาร.....

จบการศึกษาระดับ ประถมศึกษาปีที่ 4

บิดาชื่อ นายคำหล้า คำภาฑู มารดาชื่อ นางสีดา คำภาฑู

จำนวนพี่น้อง 5 คน เป็นบุตรคนที่ 5

สถานภาพ () โสด () หม้าย (✓) สมรส คู่สมรสชื่อ นางม่อน คำภาฑู

จำนวนบุตร-ธิดา 3 คน ชาย 2 คน หญิง 1 คน

4. รายละเอียดผลงาน

4.1 ลักษณะและวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการผลิตผลงาน

ลักษณะของผลงาน

หมอขวัญหรือพราหมณ์สู่ขวัญให้เป็นสิริมงคลได้ผลดีตามความปรารถนา ความเชื่อ
วัสดุที่ใช้ในการผลิตผลงานหรือประกอบพิธีกรรม ประกอบด้วย

การสู่ขวัญต้องมีอุปกรณ์ที่สำคัญคือ ขันบายศรี ซึ่งขันบายศรี จะประกอบด้วย ภาชนะใส่
เครื่องบูชาในการเรียกขวัญ เครื่องประกอบนี้จะทำบนพาน และตกแต่งให้สวยงามโดยทำด้วยใบไม้

เช่น ใบตองกล้วย นำมาพับเป็นกรวยหรือพับเป็นมุมแหลมแล้ว เย็บซ้อนกันอย่างสวยงาม อาจจัดเป็นบายศรีชนิด 3 ชั้น 5 ชั้น หรือ 7 ชั้น แล้วแต่ความสะดวก ความเหมาะสมและความประสงค์ของผู้จัดพิธีบายศรี แต่ละชั้นจะมีพานรองรับ โดยชั้นล่างมีขนาดใหญ่ และชั้นถัดไปมีขนาดเล็กกลดหลั่นกันตามลำดับ ชั้นล่างมีเครื่องขวัญ เช่น เมี่ยง หมาก ข้าวเปลือก ข้าวสาร กล้วย อ้อย ข้าวต้มมัด ขนมรูปเทียนไก่และไข่ต้ม เนื้อ ปลา ข้าวเหนียวนึ่ง แต่ละชั้นประดับด้วยดอกไม้อย่างสวยงาม ชั้นสูงสุดมีฝ้ายผูกแขนและเทียนเวียนหัว นอกนี้มีเครื่องประกอบขันบายศรี มีการจัดถาดหรือพานใบหนึ่งสำหรับใส่เสื้อผ้า แวน สร้อย แหวน ของ “หมอขวัญ” คือ ผู้ทำพิธีสู่ขวัญ มีขันห้าคือ ดอกไม้และเทียนอย่างละ 5 คู่ เงินใส่ซองจำนวนพอสมควร ดอกไม้และเทียนอย่างละ 1 คู่ สอดไว้ในซอง และมีการจัดสุรา ขวดน้ำ แก้วน้ำ และอาหารใส่ถาด 1 ชุด ตั้งไว้ข้างขันบายศรีด้วย

4.2 แหล่งที่มาของวัสดุ

(✓) หาได้ในท้องถิ่น

() มาจากแหล่งอื่น.....ระบุชื่อแหล่ง.....

.....ไม่สามารถระบุแหล่งที่มาได้

4.3 เครื่องมือที่ใช้ในการผลิต

- ไม่มี

4.4 วิธีการ/ขั้นตอน

-ขั้นเตรียมการ

1. การแต่งตัวของหมอขวัญหรือพราหมณ์สู่ขวัญต้องแต่งกายด้วยผ้าขาว
2. การสำรวจอุปกรณ์ในขันบายศรี
3. เมื่อครบทุกอย่างแล้วก็ประกอบพิธีกรรม

-ขั้นการผลิต

- ไม่มี

-ขั้นหลังการผลิต

(นำไปใช้ประโยชน์อย่างไร/ใช้ครัวเรือน/งานประเพณี พิธีกรรม/จำหน่าย เป็นต้น)

การสู่ขวัญของชาวอีสานทำกันหลายกรณี ทำในโอกาสที่เหมาะสมและสำคัญ ที่สำคัญมีดังนี้

1. ในการได้ลาภยศ เช่น ได้เงินทองร่ำรวยมาก ได้ยศศักดิ์ เป็นต้น
2. ในการพ้นจากทุกข์ เช่น หายจากเจ็บไข้ได้ป่วย พ้นจากภัยอันตราย ฯลฯ
3. ในช่วงหลังชายอีสานนิยมทำบายศรีสู่ขวัญ สำหรับส่งหรือรับผู้มาเยือน พิธีบายศรีสู่ขวัญเป็นพิธีที่รู้จักกันดีของชาวอีสาน ในแต่ละหมู่บ้านจะมีหมอสู่ขวัญประจำหมู่บ้านเป็นที่เคารพนับถือของชาวบ้านเป็นผู้กระทำพิธีนี้อยู่ตลอด

4.5 การเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจ

-การจำหน่าย(ที่ไหน/อย่างไร/รายได้ต่อปี)

รายได้ต่อปี แล้วแต่งงาน ประมาณ 300-500 บาท ต่อครั้ง ถ้าเป็นปีประมาณ 3,500 บาท ต่อปี

-การพัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์

ศึกษาเพิ่มเติมจากตำราต่างๆ

4.6 การสนับสนุนจากหน่วยงาน องค์กรต่างๆ

ไม่มี

5. ลักษณะการเรียนรู้และการถ่ายทอด(จากใคร/ที่ไหน/อย่างไร)

เรียนรู้จากการบวชเรียน ณ วัดบ้านเขม เทศบาลตำบลศรีโค อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี โดยศึกษาถึงระดับมัธยมศึกษา และศึกษาตามตำราจนเกิดความเชี่ยวชาญ

6. รางวัลที่เคยได้รับ

ไม่มี

7. การเผยแพร่ การถ่ายทอดภูมิปัญญา(อย่างไร/ให้ใคร/เมื่อไร/ความต่อเนื่อง)

การถ่ายทอด ได้สืบทอดให้ นายประสงค์ (ญาติ) บ้านดอนกลาง วัดหนองป่าพง

8. ชื่อผู้ให้ข้อมูล

นายชมเชย คำภาทู

อาชีพ ทำนา ที่อยู่ปัจจุบัน 3 หมู่ที่ 6 บ้านท่าหลวง ตำบลคูเมือง อำเภวารินชำราบ
จังหวัดอุบลราชธานี โทรศัพท์..... -.....

9.ชื่อผู้สำรวจ/เก็บข้อมูล

นายเฉลิมชัย จันเต็ม

อาชีพ นักการเมืองท้องถิ่น ที่อยู่ปัจจุบัน 128 หมู่ที่ 6 บ้านท่าหลวง ตำบลคูเมือง อำเภวารินชำราบ
จังหวัดอุบลราชธานี โทรศัพท์ 086-0873585

11. วันที่เก็บข้อมูล วันที่ 24 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2567

(ลงชื่อ).....ผู้สำรวจ/ผู้จัดเก็บข้อมูล

(นายเฉลิมชัย จันเต็ม)

สมาชิก อบต.หมู่ที่ 6

ชื่อผลงาน หอมขวัญหรือพราหมณ์คู่ขวัญ

นายชมเชย คำภาทู

ที่อยู่บ้านเลขที่ 3 หมู่ที่ 6 ตำบลคูเมือง

อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี รหัสไปรษณีย์ 34190

แบบสำรวจกลุ่มอาชีพ/กลุ่มภูมิปัญญาท้องถิ่น ประจำปี 2567
โดย องค์การบริหารส่วนตำบลคูเมือง อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี

ชื่อหมู่บ้านท่าหลวง หมู่ที่ 6
ตำบลคูเมือง อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี

1. กลุ่ม ปลายี่งมท่าหลวง

2. วัน เดือน ปี ที่ก่อตั้ง/สถานที่ตั้ง

ก่อตั้งเมื่อเดือน สิงหาคม พ.ศ. 2564

สถานที่ก่อตั้งบ้านเลขที่ 60 หมู่ที่ 6 บ้านท่าหลวง ตำบลคูเมือง อำเภวารินชำราบ
จังหวัดอุบลราชธานี

3. ประวัติการก่อตั้ง

เมื่อเดือน สิงหาคม พ.ศ. 2564 นางสาวณัฐธิ์ สินธุสนธิ์ ได้รวมกลุ่มขึ้นมาทำปลายี่งม จากภูมิปัญญาของตัวเอง จากนั้นเดือน กันยายน 2564 ได้มีอาจารย์จากมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี มาถ่ายทอดความรู้การทำปลายี่งมให้ ได้นำเอาความคิดของตนเอง จึงได้รวมกลุ่มขึ้นมาเพื่อทำปลายี่งมและได้นำไปจำหน่ายตามตลาดนัด และตามหมู่บ้านต่างๆ

4. จำนวนสมาชิก 4 คน

5. ประธานกลุ่ม คือ นางสาวณัฐธิ์ สินธุสนธิ์

อาชีพ ทำนา ที่อยู่ปัจจุบัน 60 หมู่ที่ 6 บ้านท่าหลวง ตำบลคูเมือง อำเภวารินชำราบ
จังหวัดอุบลราชธานี โทรศัพท์ 089- 8246774

6. รองประธานกลุ่ม คือ นางสาวบัวทอง แก้ววงษา

อาชีพ ทำนา ที่อยู่ปัจจุบัน หมู่ที่ 6 บ้านท่าหลวง ตำบลคูเมือง อำเภวารินชำราบ
จังหวัดอุบลราชธานี โทรศัพท์ -

7. ผลการดำเนินงาน/กิจกรรมของกลุ่ม

จากเดิมที่ได้มีความสนใจในการทำปลายี่งม เพื่อแปรรูปอาหารเก็บไว้บริโภคให้ได้นาน จึงมีความคิดที่จะทำปลายี่งมขึ้นเอง เพื่อใช้บริโภคเป็นอาหารในครอบครัว ต่อมาได้มีอาจารย์จากมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี มาถ่ายทอดความรู้การทำปลายี่งมให้เพิ่มเติม จึงได้จัดตั้งกลุ่มขึ้น ชื่อกลุ่ม ปลายี่งมท่าหลวง เพื่อสร้างรายได้ให้กับกลุ่มและคนในชุมชน และยังได้มีการจำหน่ายสำหรับผู้มารับซื้อ และได้นำไปจำหน่ายตามตลาดนัด และตามหมู่บ้าน

8. รูปภาพรายละเอียดกิจกรรม/กลุ่ม/ผู้ดำเนินกิจกรรม

9. ชื่อผู้ให้ข้อมูล

นางสัมพันธ์ สิ้นธุสนธิ์

อาชีพ ทำนา ที่อยู่ปัจจุบัน 60 หมู่ที่ 6 บ้านท่าหลวง ตำบลคูเมือง อำเภวารินชำราบ
จังหวัดอุบลราชธานี โทรศัพท์.....089-8246774.....

10. ชื่อผู้สำรวจ/เก็บข้อมูล

นางนุชฌณา แก้ววงษา

อาชีพ ทำนา ที่อยู่ปัจจุบัน 128 หมู่ที่ 6 บ้านท่าหลวง ตำบลคูเมือง อำเภวารินชำราบ
จังหวัดอุบลราชธานี โทรศัพท์ 098-1685350

11. วันที่เก็บข้อมูล วันที่ 24 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2567

(ลงชื่อ).....ผู้สำรวจ/ผู้จัดเก็บข้อมูล

(นางนุชฌณา แก้ววงษา)

จำนวนสมาชิก 4 คน ประกอบด้วย

1. นางสัมพันธ์ สิ้นธุสนธิ์
2. นางบัวทอง แก้ววงษา
3. นางสมรักษ์ มะลิสรี
4. นางนวลจันทร์ ไชกัณหา

ชื่อผลงาน ปลาต้มทำหลวง
นางสัมพันธ์ อินธูสนธ์
ที่อยู่ บ้านเลขที่ 60 หมู่ที่ 6 ตำบลคูเมือง
อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี รหัสไปรษณีย์ 34190

